Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
2024-2029

ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ

P10_TA(2026)0228

Εφαρμογή της οδηγίας για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων (UWWTD) και κίνδυνοι για την ασφάλεια του εφοδιασμού με φάρμακα

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 18ης Ιουνίου 2026 σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων (UWWTD) και τους κινδύνους για την ασφάλεια του εφοδιασμού με φάρμακα (2026/2652(RSP))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

– έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), και ιδίως τα άρθρα 168 και 191,

– έχοντας υπόψη το άρθρο 35 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

– έχοντας υπόψη την οδηγία (ΕΕ) 2024/3019 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2024, για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων[1] (αναθεωρημένη UWWTD), η οποία τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2025,

– έχοντας υπόψη την οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2000, για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων[2] (οδηγία-πλαίσιο για τα ύδατα),

– έχοντας υπόψη την οδηγία 2006/118/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με την προστασία των υπόγειων υδάτων από τη ρύπανση και την υποβάθμιση[3] και την οδηγία 2008/105/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008,

---

1 ΕΕ L, 2024/3019, 12.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/3019/oj.
2 ΕΕ L 327 της 22.12.2000, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj.
3 ΕΕ L 372 της 27.12.2006, σ. 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/118/oj.

σχετικά με πρότυπα ποιότητας περιβάλλοντος στον τομέα της πολιτικής των υδάτων καθώς και σχετικά με την τροποποίηση και τη συνακόλουθη κατάργηση των οδηγιών του Συμβουλίου 82/176/ΕΟΚ, 83/513/ΕΟΚ, 84/156/ΕΟΚ, 84/491/ΕΟΚ και 86/280/ΕΟΚ και την τροποποίηση της οδηγίας 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[4],

– έχοντας υπόψη την απόφαση (ΕΕ) 2022/591 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Απριλίου 2022, σχετικά με γενικό ενωσιακό πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον έως το 2030[5],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 17ης Σεπτεμβρίου 2020, σχετικά με την έλλειψη φαρμάκων — τρόποι αντιμετώπισης ενός αναδυόμενου προβλήματος[6],

– έχοντας υπόψη το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, της 26ης Οκτωβρίου 2022, με τίτλο «Εκτίμηση επιπτώσεων που συνοδεύει την πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων» (SWD(2022)0541),

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 12ης Μαΐου 2021, με τίτλο «Πορεία προς έναν υγιή πλανήτη για όλους — Σχέδιο δράσης της ΕΕ: για μηδενική ρύπανση των υδάτων, του αέρα, και του εδάφους» (COM(2021)0400),

– έχοντας υπόψη τη δημοσίευση του Κοινού Κέντρου Ερευνών με τίτλο «Updated estimation of the costs of quaternary wastewater treatment in the EU» (Επικαιροποιημένη εκτίμηση του κόστους της τεταρτοβάθμιας επεξεργασίας λυμάτων στην ΕΕ — Σύγκριση των μοντέλων κόστους) και ημερομηνία 10 Δεκεμβρίου 2025,

– έχοντας υπόψη τις εν εξελίξει εργασίες σχετικά με την πράξη για τα φάρμακα κρίσιμης σημασίας,

– έχοντας υπόψη το άρθρο 142 παράγραφος 5 και το άρθρο 136 παράγραφος 4 του Κανονισμού του,

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι το άρθρο 191 ΣΛΕΕ προβλέπει ότι η πολιτική της Ένωσης στον τομέα του περιβάλλοντος αποβλέπει σε υψηλό επίπεδο προστασίας, λαμβανομένης υπόψη της ποικιλομορφίας των καταστάσεων στις διάφορες περιοχές της ΕΕ, και στηρίζεται στις αρχές της προφύλαξης και της προληπτικής δράσης, της επανόρθωσης των καταστροφών του περιβάλλοντος,

---

4 ΕΕ L 348 της 24.12.2008, σ. 84, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/105/oj.

5 ΕΕ L 114 της 12.4.2022, σ. 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2022/591/oj.

6 ΕΕ C 385 της 22.9.2021, σ. 83.

κατά προτεραιότητα στην πηγή, καθώς και στην αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει»·

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι το νερό είναι απαραίτητο για τη ζωή και την ανθρωπότητα· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ πρέπει να διαχειρίζεται αποτελεσματικά τους υφιστάμενους και μελλοντικούς υδάτινους πόρους και να ανταποκρίνεται αποτελεσματικά στις τρέχουσες προκλήσεις όσον αφορά τα ύδατα, καθώς επηρεάζουν άμεσα την ανθρώπινη υγεία, το περιβάλλον και τα οικοσυστήματά του, καθώς και τις στρατηγικές κοινωνικο-οικονομικές δραστηριότητες·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι μικρορύποι, οι οποίοι απαντούν σε όλα τα είδη υδατικών συστημάτων και εντοπίζονται σε όλα τα ύδατα της ΕΕ, έχουν καταστρεπτικές επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία, οι οποίες συμπεριλαμβάνουν καρκινογόνες επιπτώσεις και ενδοκρινικές διαταραχές, καθώς και στους υδρόβιους οργανισμούς και στην ανθρώπινη υγεία, ακόμη και σε χαμηλές συγκεντρώσεις, ενώ συμβάλλουν στην εξάπλωση της μικροβιακής αντοχής· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας χαρακτήρισε τη μικροβιακή αντοχή επείγουσα παγκόσμια υγειονομική κρίση που αναμένεται ότι θα προκαλέσει περισσότερους θανάτους παγκοσμίως από ό,τι ο καρκίνος έως το 2050· λαμβάνοντας υπόψη ότι πολλοί μικρορύποι από φάρμακα καταλήγουν στο νερό μετά τη χρήση από ασθενείς και όχι κατά την παραγωγή ή τη διάθεση·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ρύπανση των υδάτων, συμπεριλαμβανομένης της ρύπανσης από μικρορύπους, συνιστά αυξανόμενη και σοβαρή απειλή για τα οικοσυστήματα, τη βιοποικιλότητα και την υγεία των ανθρώπων και των ζώων και επί του παρόντος κοστίζει στην ΕΕ πάνω από 75 δισεκατομμύρια EUR ετησίως· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα αστικά λύματα αποτελούν μία από τις κύριες πηγές ρύπανσης των υδάτων, εάν δεν συλλέγονται με τον κατάλληλο τρόπο και δεν υποβάλλονται σε κατάλληλη επεξεργασία· λαμβάνοντας υπόψη ότι είναι απαραίτητη η εξάλειψη των μικρορύπων από μολυσμένα λύματα, προκειμένου να αποφευχθούν οι επικίνδυνες επιπτώσεις τους στην υγεία και το περιβάλλον·

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι πολλοί δήμοι και κοινότητες στην ΕΕ βασίζονται στην παρόχθια διήθηση για την εξασφάλιση πόσιμου νερού, με αποτέλεσμα την παροχή νερού που είναι όλο και περισσότερο μολυσμένο από τους μικρορύπους·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το κόστος της πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας επεξεργασίας καλύπτεται γενικά από δημόσιους φορείς μέσω χρημάτων των φορολογουμένων ή τελών ύδρευσης· λαμβάνοντας υπόψη ότι η εφαρμογή στην επεξεργασία των υδάτων της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει», που κατοχυρώνεται

στο άρθρο 191 ΣΛΕΕ, εισήχθη για πρώτη φορά στην αναθεωρημένη οδηγία για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων·

Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η UWWTD καθορίζει το νομικό πλαίσιο για τη συλλογή, την επεξεργασία και την απόρριψη αστικών λυμάτων και την απόρριψη βιοαποδομήσιμων λυμάτων από ορισμένους βιομηχανικούς τομείς, λαμβάνοντας υπόψη ότι η αναθεωρημένη UWWTD αποσκοπεί στη μείωση της ρύπανσης των υδάτων, συμπεριλαμβανομένων των μικρορύπων, και στην προστασία της ποιότητας των υδάτων σε ολόκληρη την ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι παραδοσιακές μέθοδοι επεξεργασίας λυμάτων δεν επαρκούν για την αποτελεσματική εξάλειψη των μικρορύπων από τα λύματα· λαμβάνοντας υπόψη ότι η αναθεωρημένη οδηγία εισάγει την υποχρέωση τεταρτοβάθμιας επεξεργασίας των λυμάτων, η οποία εξαλείφει τους μικρορύπους, διασφαλίζοντας έτσι υψηλό επίπεδο προστασίας της υγείας και του περιβάλλοντος, σύμφωνα με την προσέγγιση «Μία υγεία»· λαμβάνοντας υπόψη ότι η αναθεωρημένη οδηγία απαιτεί τη συστηματική αναβάθμιση των μεγάλων σταθμών επεξεργασίας, που εξυπηρετούν περισσότερα από 150 000 άτομα (δηλαδή σε μεγάλες πόλεις, καθώς αποτελούν κομβικά σημεία για την απελευθέρωση μικρορύπων), σε τεταρτοβάθμια επεξεργασία και ότι απαιτεί την αναβάθμιση μικρότερων σταθμών επεξεργασίας μόνο εάν βρίσκονται σε περιοχές υψηλού κινδύνου·

Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εφαρμογή της τεταρτοβάθμιας επεξεργασίας είναι σταδιακή, αρχής γενομένης από τον Δεκέμβριο του 2033, όταν μόνο το 20% των μεγάλων εγκαταστάσεων και το 10% των μικρότερων εγκαταστάσεων θα χρειαστεί να αναβαθμιστούν, και ότι η πλήρης εφαρμογή πρόκειται να επιτευχθεί έως τον Δεκέμβριο του 2045· λαμβάνοντας υπόψη ότι η εισαγωγή τεταρτοβάθμιας επεξεργασίας ως πρόσθετης και προηγμένης επεξεργασίας των αστικών λυμάτων, προκειμένου να εξαλειφθεί το ευρύτερο δυνατό φάσμα μικρορύπων, είναι αναγκαία για τη μείωση των εν λόγω ρύπων και την προστασία της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος· λαμβάνοντας υπόψη ότι η εισαγωγή της τεταρτοβάθμιας επεξεργασίας αποτελεί την πιο δαπανηρή συνιστώσα της οδηγίας·

Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» αποτελεί νομικά δεσμευτική αρχή που κατοχυρώνεται στο άρθρο 191 ΣΛΕΕ και έχει στόχο να διασφαλίσει ότι οι υπεύθυνοι για την πρόκληση περιβαλλοντικής ζημίας, και όχι οι φορολογούμενοι ή η ευρύτερη κοινωνία, θα πρέπει να επωμιστούν το κόστος της πρόληψης, του ελέγχου και της εξάλειψης της εν λόγω ρύπανσης·

Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι η διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού (ΔΕΠ) αποσκοπεί στην εσωτερίκευση των περιβαλλοντικών εξωτερικών επιδράσεων και ενθαρρύνει τους παραγωγούς να λαμβάνουν υπόψη τις περιβαλλοντικές πτυχές καθ’ όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής ενός προϊόντος, από τη φάση του σχεδιασμού έως το τέλος του

κύκλου ζωής του, εφαρμόζοντας αποτελεσματικά την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει»· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα περισσότερα υφιστάμενα συστήματα ΔΕΠ έχουν αναπτυχθεί στο πλαίσιο ροών αποβλήτων από αναγνωρίσιμες σημειακές πηγές, όπου οι παραγωγοί μπορούν να οργανώνουν, να παρακολουθούν και να ελέγχουν αποτελεσματικά τα συστήματα συλλογής και επεξεργασίας·

ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα φάρμακα αναπτύσσονται και εγκρίνονται με στόχο τη θεραπεία των ασθενών· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εκτιμήσεις περιβαλλοντικού κινδύνου αποτελούν απαραίτητο κριτήριο για την έγκριση των φαρμάκων, αλλά ο περιβαλλοντικός κίνδυνος δεν αποτελεί μέρος της εκτίμησης της σχέσης οφέλους-κινδύνου κατά την έγκριση των φαρμάκων·

ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα δεδομένα και οι αναλύσεις της Επιτροπής και του Κοινού Κέντρου Ερευνών δείχνουν ότι τα φάρμακα και τα καλλυντικά αποτελούν την πηγή του υψηλότερου ποσοστού δυνητικά επιβλαβών και δύσκολα βιοαποδομήσιμων ουσιών που απαντώνται στα λύματα· λαμβάνοντας υπόψη ότι ορισμένοι κάτοχοι άδειας κυκλοφορίας αναφέρουν ότι τα τοξικά φορτία που αποδίδονται σε ορισμένα προϊόντα στις αναλύσεις αυτές διαφέρουν από τα δεδομένα των εκτιμήσεων περιβαλλοντικού κινδύνου των φαρμάκων·

ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αναθεωρημένη UWWTD εισήγαγε διατάξεις για τη ΔΕΠ σύμφωνα με την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», οι οποίες απαιτούν να καλύπτεται τουλάχιστον το 80% του κόστους της τεταρτοβάθμιας επεξεργασίας από τους κύριους τομείς που εντοπίζονται ως υπαίτιοι για την έκλυση των ρύπων, δηλαδή τη φαρμακευτική βιομηχανία και τη βιομηχανία καλλυντικών·

ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εισαγωγή της τεταρτοβάθμιας επεξεργασίας αποτελεί το πιο δαπανηρό χαρακτηριστικό της οδηγίας·

ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εκτιμήσεις κόστους των κρατών μελών υπερβαίνουν σημαντικά εκείνες που παρέχονται στην εκτίμηση επιπτώσεων της Επιτροπής (π.χ. η Γερμανία και η Ισπανία έχουν αναφέρει πολλαπλάσιο κόστος)·

ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στόχος της ΔΕΠ είναι να χρηματοδοτήσει την εξάλειψη των μικρορύπων από τα λύματα και να ενθαρρύνει την ανάπτυξη λιγότερο τοξικών και περισσότερο βιοαποδομήσιμων προϊόντων, τα οποία εξαιρούνται από τη ΔΕΠ· λαμβάνοντας υπόψη ότι το σύστημα ΔΕΠ ενθαρρύνει και επιβραβεύει την καινοτομία στην ανάπτυξη λιγότερο τοξικών και περισσότερο βιοαποδομήσιμων ουσιών στους υπό εξέταση τομείς·

ΙΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η πρόσβαση σε ασφαλή, αποτελεσματικά και οικονομικά προσιτά φάρμακα αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο των

συστημάτων δημόσιας υγείας της ΕΕ και ότι πρέπει να διαφυλαχθεί η ασφάλεια του εφοδιασμού με φάρμακα στην ΕΕ·

ΙΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με την εκτίμηση επιπτώσεων της Επιτροπής και ανεξάρτητα δεδομένα, η δυνητική αύξηση του κόστους των προϊόντων ή η δυνητική μείωση των περιθωρίων κέρδους των εταιρειών που διαθέτουν προϊόντα στην αγορά της ΕΕ λόγω της εφαρμογής της ΔΕΠ θα είναι επουσιώδης και δεν θα θέσει σε κίνδυνο την οικονομική προσιτότητα, τη διαθεσιμότητα ή την προσβασιμότητα των εν λόγω προϊόντων στην αγορά της ΕΕ·

ΙΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εκτιμήσεις κόστους από τις αρχές ορισμένων κρατών μελών υπερβαίνουν όσες προβλέπονται στην εκτίμηση επιπτώσεων της Επιτροπής (π.χ. η Γερμανία και η Ισπανία έχουν αναφέρει πολλαπλάσιο κόστος)· λαμβάνοντας υπόψη ότι η εκτίμηση επιπτώσεων της Επιτροπής έχει επίσης αμφισβητηθεί από ορισμένους συμφεροντούχους, ιδίως όσον αφορά την περιβαλλοντική συμβολή των φαρμάκων και των καλλυντικών και τους υπολογισμούς των επιπτώσεων στις τιμές των φαρμάκων· λαμβάνοντας υπόψη ότι το Κοινό Κέντρο Ερευνών της Επιτροπής εκπόνησε δεύτερη μελέτη, με στόχο την αποσαφήνιση και την περαιτέρω διερεύνηση του δυνητικού κόστους που πρέπει να καλυφθεί από τους βιομηχανικούς τομείς που επηρεάζονται από την οδηγία· λαμβάνοντας υπόψη ότι η νέα αυτή μελέτη επιβεβαίωσε σε μεγάλο βαθμό τα προηγούμενα δεδομένα και πορίσματα·

Κ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η απόδοση από την Επιτροπή περίπου του 92 % του φορτίου μικρορύπων σε φαρμακευτικά προϊόντα και καλλυντικά έχει αμφισβητηθεί για μεθοδολογικούς και επιστημονικούς λόγους, ιδίως δεδομένης της έλλειψης ενδελεχούς ανάλυσης των συνεπειών για την πρόσβαση των ασθενών και τους εθνικούς προϋπολογισμούς για την υγειονομική περίθαλψη· λαμβάνοντας υπόψη ότι η παράλειψη αυτή είναι ιδιαίτερα κρίσιμη για ολόκληρο το φαρμακευτικό οικοσύστημα, το οποίο περιλαμβάνει καινοτόμα, γενόσημα φάρμακα και φάρμακα που δεν καλύπτονται από δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, τα οποία στηρίζουν συλλογικά την πρόσβαση των ασθενών, την ασφάλεια του εφοδιασμού και τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των ευρωπαϊκών συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης, διατηρώντας παράλληλα τις επενδύσεις στην έρευνα και την ανάπτυξη και το παραγωγικό αποτύπωμα από το οποίο εξαρτάται η στρατηγική αυτονομία της Ευρώπης στον τομέα της υγείας·

ΚΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα γενόσημα φάρμακα αντιπροσωπεύουν σχεδόν το 70% των φαρμάκων που χορηγούνται στην ΕΕ[7] και είναι απαραίτητα για τη βιωσιμότητα του συστήματος υγειονομικής

---

[7] Ανακοίνωση της Επιτροπής, της 24ης Οκτωβρίου 2023, με τίτλο «Αντιμετώπιση των ελλείψεων φαρμάκων στην ΕΕ» (COM(2023)0672).

περίθαλψης· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι παρασκευαστές γενόσημων φαρμάκων λειτουργούν σε αυστηρό πλαίσιο τιμολόγησης και με βάση οικονομικό μοντέλο υψηλού όγκου και χαμηλού περιθωρίου κέρδους, πράγμα που περιορίζει την ικανότητά τους να απορροφούν πρόσθετες ρυθμιστικές δαπάνες, ως εκ τούτου μπορεί να είναι πιο ευάλωτοι στις αυξήσεις του κόστους, γεγονός που απαιτεί προσεκτική παρακολούθηση της εφαρμογής της οδηγίας·

ΚΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα γενόσημα φάρμακα βασίζονται στην ίδια δραστική ουσία με το φάρμακο αναφοράς, γεγονός που αυξάνει την πρόκληση για τους παρασκευαστές γενόσημων φαρμάκων όσον αφορά την αντιμετώπιση της ρύπανσης στην πηγή·

ΚΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ελλείψεις φαρμάκων στην ΕΕ έχουν επιδεινωθεί τα τελευταία χρόνια και ενέχουν κινδύνους για την περίθαλψη των ασθενών· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ εξακολουθεί να εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τρίτες χώρες για δραστικές φαρμακευτικές ουσίες· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ λαμβάνει μέτρα για την αντιμετώπιση των ελλείψεων σε φάρμακα και την ασφάλεια εφοδιασμού, μεταξύ άλλων μέσω της αναθεωρημένης γενικής φαρμακευτικής νομοθεσίας και της πράξης για τα φάρμακα κρίσιμης σημασίας·

ΚΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η UWWTD παρέχει στα κράτη μέλη ευελιξία όσον αφορά τον σχεδιασμό των συστημάτων ΔΕΠ και τη συγκρότηση μεθοδολογιών για τον υπολογισμό των συνεισφορών, επιτρέποντάς τους να σχεδιάζουν τα συστήματα ΔΕΠ με τρόπο που διασφαλίζει την αναλογικότητα και αποφεύγει παράπλευρες επιπτώσεις, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων για την προμήθεια φαρμάκων, εξισορροπώντας έτσι τους στόχους για τη δημόσια υγεία με τις περιβαλλοντικές ευθύνες·

ΚΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το άρθρο 10 της αναθεωρημένης UWWTD καθιστά υποχρεωτικά τα πλαίσια παρακολούθησης και επιβολής, καθώς και τη διασφάλιση ότι εξετάζονται δεόντως οι επιπτώσεις της οδηγίας, μεταξύ άλλων στις τιμές των φαρμάκων·

ΚΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αιτιολογική σκέψη 20 της οδηγίας για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων επιβεβαιώνει ότι η οδηγία προβλέπει ήδη τακτική αξιολόγηση με βάση δεδομένα παρακολούθησης και επιστημονικά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας επικαιροποίησης του πεδίου εφαρμογής του συστήματος, όπου απαιτείται, παρέχοντας έτσι επαρκή ευελιξία εντός του υφιστάμενου νομικού πλαισίου χωρίς να απαιτείται επανεξέταση της οδηγίας·

ΚΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αναθεωρημένη οδηγία για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων απαιτεί από την Επιτροπή να διενεργήσει ολοκληρωμένη αξιολόγηση έως το τέλος του 2033 και επαναξιολόγηση έως το τέλος του 2040, προσφέροντας τη

δυνατότητα να εξεταστούν οι επιπτώσεις της οδηγίας και, κατά περίπτωση, να προταθούν προσαρμογές·

ΚΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Επιτροπής, ακόμα και αν το κόστος μετακυλιστεί πλήρως, ο αντίκτυπος στις τιμές των φαρμάκων θα κυμαίνεται μεταξύ 2,64 EUR και 3,20 EUR ανά άτομο ετησίως έως το 2045, εκτίμηση που επιβεβαιώθηκε εκ νέου τον Δεκέμβριο του 2025 από το Κοινό Κέντρο Ερευνών, το οποίο έλαβε υπόψη το τελικό κείμενο που εγκρίθηκε από τους συννομοθέτες·

ΚΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η οδηγία προβλέπει χρονοδιάγραμμα μακρόχρονης εφαρμογής, όπου ορισμένες διατάξεις δεν εφαρμόζονται έως το 2045, αφήνοντας επαρκές χρονικό περιθώριο για τη σταδιακή και ισόρροπη εφαρμογή της οδηγίας και των υποχρεώσεων τεταρτοβάθμιας επεξεργασίας που προβλέπει, δηλαδή κάλυψη κατά 20 % έως το 2033, κατά 60 % έως το 2039 και πλήρη κάλυψη έως το 2045· λαμβάνοντας υπόψη ότι η οδηγία παρέχει στα κράτη μέλη χρόνο για να προσαρμόσουν την τιμολόγηση των συμβάσεων μέσω νέων διαδικασιών υποβολής προσφορών για φάρμακα·

Λ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, ακόμα και στην περίπτωση της πλήρους μετακύλισης του κόστους, σύμφωνα με την εκτίμηση επιπτώσεων της Επιτροπής και τη μελέτη του Κοινού Κέντρου Ερευνών, η επακόλουθη αύξηση της τιμής των φαρμάκων παραμένει οριακή σε σύγκριση με το κόστος της αδράνειας, καθώς οι σημαντικές μακροπρόθεσμες δαπάνες υγειονομικής περίθαλψης που συνδέονται με ασθένειες σχετικές με την έκθεση σε μικρορύπους, συμπεριλαμβανομένου μάλιστα του καρκίνου, επιβαρύνουν ήδη σαφώς περισσότερο τα συστήματα δημόσιας υγείας, γεγονός που αναμένεται να αυξηθεί σημαντικά·

ΛΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το κόστος που σχετίζεται με τις συνεισφορές στην τεταρτοβάθμια επεξεργασία βασίζεται σε προϊόντα που διατίθενται στην αγορά και, ως εκ τούτου, περιλαμβάνει όλα τα προϊόντα, είτε παράγονται εντός είτε εκτός της ΕΕ, και ότι η υποχρέωση ΔΕΠ εφαρμόζεται ομοιόμορφα σε όλες τις εταιρείες που διαθέτουν προϊόντα στην αγορά της ΕΕ, διασφαλίζοντας ισότιμους όρους ανταγωνισμού και αποτρέποντας τα αθέμιτα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα· λαμβάνοντας υπόψη ότι, ως εκ τούτου, η οδηγία δεν έχει στόχο να προκαλέσει στρεβλώσεις στην αγορά ούτε να φέρει σε μειονεκτική θέση τους παραγωγούς της ΕΕ και τη συνολική ανταγωνιστικότητα του τομέα· λαμβάνοντας υπόψη ότι είναι πολύ σημαντικό να διασφαλιστεί ότι όλα τα εισαγόμενα προϊόντα συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις ΔΕΠ και ότι τις χρηματοδοτούν, συμπεριλαμβανομένων όλων των ιδιωτικών μικρών αποστολών, όπως οι διαδικτυακές παραγγελίες·

ΛΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εκτίμηση επιπτώσεων της Επιτροπής δείχνει ότι, αν δεν υπήρχε η ΔΕΠ, το εκτιμώμενο ετήσιο κόστος της τεταρτοβάθμιας επεξεργασίας ύψους περίπου 1 186 δισεκατομμυρίων EUR έως το 2040 θα έπρεπε να καλυφθεί κυρίως με την αύξηση των τιμολογίων ύδρευσης και από τους κρατικούς προϋπολογισμούς, με αποτέλεσμα να μετακυλίεται έτσι το κόστος της ρύπανσης από τη βιομηχανία στους πολίτες και τους φορολογούμενους και να επωμίζονται τα νοικοκυριά, μεταξύ των οποίων τα πιο ευάλωτα, μια αθέμιτη επιβάρυνση·

ΛΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εφαρμογή του συστήματος ΔΕΠ είναι απαραίτητη για να κατοχυρωθούν η ασφάλεια δικαίου και η οικονομική ασφάλεια, ιδίως για τους δημόσιους φορείς, και για να εξασφαλιστούν οι αναγκαίες επενδύσεις σε υποδομές λυμάτων για την επίτευξη των στόχων για το περιβάλλον και τη δημόσια υγεία, καθώς και για να διασφαλιστεί ότι οι πολίτες και οι καταναλωτές νερού δεν επωμίζονται το οικονομικό κόστος μιας ρύπανσης για την οποία δεν ευθύνονται·

ΛΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι χωρίς προηγμένη και πρόσθετη επεξεργασία των υδάτων είναι αδύνατο να τηρηθούν τα νέα πρότυπα ποιότητας περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένων των εννέα προτύπων ποιότητας περιβάλλοντος για τα φαρμακευτικά προϊόντα στην οδηγία-πλαίσιο για τα ύδατα·

ΛΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αναθεωρημένη UWWTD υποχρεώνει την Επιτροπή, με βάση τα αποτελέσματα της παρακολούθησης των αστικών λυμάτων και τα πλέον πρόσφατα επιστημονικά στοιχεία, να εξετάζει τακτικά αν θα πρέπει να συμπεριληφθούν άλλα προϊόντα στο σύστημα ΔΕΠ· λαμβάνοντας υπόψη ότι η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλει την πρώτη επίσημη επανεξέταση το αργότερο έως το 2033·

1. επαναβεβαιώνει την αμέριστη υποστήριξή του στους περιβαλλοντικούς στόχους και στην εφαρμογή της αναθεωρημένης UWWTD, σύμφωνα με τις καθορισμένες προθεσμίες, και υπογραμμίζει την ανάγκη να μειωθεί και να αντιμετωπιστεί η ρύπανση των υδάτων, συμπεριλαμβανομένων των μικρορύπων·

2. υπογραμμίζει την ανάγκη καλύτερης προστασίας της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος στο πλαίσιο μιας φιλόδοξης προσέγγισης για την αντιμετώπιση της ρύπανσης από όλες τις πηγές και την επιδίωξη ενός περιβάλλοντος απαλλαγμένου από τοξικές ουσίες, συμπεριλαμβανομένης της ανάγκης να αντιμετωπιστεί η ρύπανση από επικίνδυνους μικρορύπους, οι οποίοι συνιστούν σοβαρή και οξεία απειλή για την υγεία και το περιβάλλον·

3. υπενθυμίζει ότι η περιβαλλοντική πολιτική θα πρέπει να βασίζεται στις αρχές της προφύλαξης, της προληπτικής δράσης, της επανόρθωσης των καταστροφών του περιβάλλοντος κατά

προτεραιότητα στην πηγή, καθώς και στην αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει»·

4. τονίζει ότι η εισαγωγή τεταρτοβάθμιας επεξεργασίας είναι αναγκαία για την προστασία της υγείας, τη διαφύλαξη των οικοσυστημάτων και την καταπολέμηση αναδυόμενων κινδύνων, όπως η μικροβιακή αντοχή· υπογραμμίζει, στο πλαίσιο αυτό, ότι η ΔΕΠ είναι το αποτελεσματικότερο εργαλείο για την εφαρμογή της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει», όπως ορίζεται στο άρθρο 191 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ, και για τη διασφάλιση επαρκών πόρων για την αναγκαία επεξεργασία των αστικών λυμάτων·

5. λαμβάνει υπό σημείωση την απόκλιση μεταξύ των εκτιμήσεων κόστους της εκτίμησης επιπτώσεων της Επιτροπής και των εκτιμήσεων κόστους που προέκυψαν από κρατικές εκτιμήσεις μετά την έγκριση της οδηγίας, ιδίως στη Γερμανία και την Ισπανία· σημειώνει, επιπλέον, τις ανησυχίες των συμφεροντούχων σχετικά με την αξιοπιστία της μεθοδολογίας που χρησιμοποιείται για τον καταλογισμό τοξικών φορτίων και σημειώνει τις ανησυχίες σχετικά με τις διαφορές μεταξύ των δεδομένων που χρησιμοποιεί η Επιτροπή και των δεδομένων εκτίμησης περιβαλλοντικού κινδύνου που υποβάλλονται στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Φαρμάκων στο πλαίσιο της διαδικασίας χορήγησης άδειας κυκλοφορίας· θεωρεί ότι οι ανησυχίες αυτές θα πρέπει να αντιμετωπιστούν διεξοδικά, για να διασφαλιστεί η αξιοπιστία των πραγματικών περιστατικών στα οποία βασίζονται οι αναλύσεις κόστους της τεταρτοβάθμιας επεξεργασίας και του συστήματος ΔΕΠ· σημειώνει, ωστόσο, ότι οι διαφορετικές μεθοδολογίες που εφαρμόστηκαν στις μελέτες ενδέχεται να εξηγούν ορισμένες από τις αποκλίσεις, τονίζει δε ότι οι υπολογισμοί της εκτίμησης επιπτώσεων επιβεβαιώθηκαν πρόσφατα από το Κοινό Κέντρο Ερευνών·

6. καλεί την Επιτροπή να εκπονήσει νέα εκτίμηση επιπτώσεων έως το τέλος του 2026, στην οποία θα προσδιορίζεται ο κατάλογος των ουσιών που περιέχονται στα αστικά λύματα, θα επαληθεύονται το κόστος της τεταρτοβάθμιας επεξεργασίας και η απόδοση ευθύνης στους σχετικούς τομείς βάσει της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει», και θα προσδιορίζεται ο δυνητικός αντίκτυπος στη διαθεσιμότητα, την οικονομική προσιτότητα και την προσβασιμότητα των φαρμάκων, ιδίως των γενόσημων φαρμάκων και των φαρμάκων κρίσιμης σημασίας και των δραστικών ουσιών τους· θεωρεί ότι τα κράτη μέλη, μέσω της Επιτροπής Φαρμάκων για Ανθρώπινη Χρήση, του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος και του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Φαρμάκων θα πρέπει να συμμετέχουν δεόντως στη μελέτη, στο πλαίσιο των τομέων αρμοδιότητάς τους· καλεί την Επιτροπή να επιταχύνει, εάν είναι αναγκαίο με βάση τα αποτελέσματα της εκτίμησης επιπτώσεων, την αξιολόγηση της κατανομής των ουσιών και επίσης, εάν είναι αναγκαίο, να αποδώσει αμέσως εκ νέου τις υποχρεώσεις ΔΕΠ στους τομείς που έχουν προσδιοριστεί ως υπεύθυνοι· καλεί την Επιτροπή να εκδώσει

ανακοίνωση έως το τέλος του Ιουλίου του 2026 με την οποία θα ενημερώνει τα κράτη μέλη σχετικά με την ανεξάρτητη μελέτη και τις δυνατότητες ευελιξίας στο πλαίσιο της οδηγίας για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας, της διαθεσιμότητας και της οικονομικής προσιτότητας των φαρμάκων, και να λάβει τα αναγκαία μέτρα για την παρακολούθηση της ασφάλειας του εφοδιασμού με φάρμακα και της ετοιμότητας για την αντιμετώπιση κρίσεων και την αποφυγή παράπλευρων επιπτώσεων για τον εφοδιασμό με φάρμακα, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων που οφείλονται στις διατάξεις για τη ΔΕΠ· θεωρεί ότι, εάν τα αποτελέσματα της εκτίμησης επιπτώσεων καταδείξουν σημαντικό κίνδυνο για την οικονομική προσιτότητα, τη διαθεσιμότητα και την προσβασιμότητα των φαρμάκων, ιδίως των φαρμάκων κρίσιμης σημασίας και των γενόσημων φαρμάκων, η Επιτροπή θα πρέπει να εγκρίνει γρήγορα διασφαλίσεις που θα εγγυώνται την ασφάλεια του εφοδιασμού με τα εν λόγω φάρμακα, συμπεριλαμβανομένης της προσωρινής αναστολής των υποχρεώσεων ΔΕΠ·

7. καλεί την Επιτροπή να σημειώσει πρόοδο όσον αφορά την έγκριση εκτελεστικών πράξεων σχετικά με το πεδίο εφαρμογής των υποχρεώσεων που σχετίζονται με την τεταρτοβάθμια επεξεργασία, ώστε να δοθεί σαφήνεια στα κράτη μέλη, στους φορείς διαχείρισης λυμάτων και στους σχετικούς συμφεροντούχους όσον αφορά το σχετικό κόστος·

8. τονίζει ότι το κόστος που συνδέεται με την προηγμένη επεξεργασία λυμάτων δεν θα πρέπει να μετακυλιστεί στους φορολογούμενους ούτε στους καταναλωτές νερού, αλλά θα πρέπει να το επωμιστούν με δίκαιο και αναλογικό τρόπο οι τομείς που συντείνουν στη ρύπανση των υδάτων·

9. ζητεί την προσωρινή αναστολή («πάγωμα του χρόνου») των διατάξεων για τη ΔΕΠ και των υποχρεώσεων τεταρτοβάθμιας επεξεργασίας και των σχετικών οικονομικών υποχρεώσεων έως την ολοκλήρωση της μελέτης και την αξιολόγηση των πορισμάτων της από την Επιτροπή·

10. τονίζει ότι η υποχρέωση όσον αφορά τη ΔΕΠ ισχύει ομοιόμορφα για όλες τις εταιρείες που διαθέτουν προϊόντα στην αγορά της ΕΕ, είτε παράγονται εντός είτε εκτός της ΕΕ, διασφαλίζοντας ισότιμους όρους ανταγωνισμού και αποτρέποντας αθέμιτα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα· καλεί την Επιτροπή να αποσαφηνίσει πώς θα συμμορφώνονται οι παραγωγοί εκτός ΕΕ με τις υποχρεώσεις ΔΕΠ, προκειμένου να αποφευχθούν στρεβλώσεις του ανταγωνισμού και να διασφαλιστούν ίσοι όροι ανταγωνισμού·

11. τονίζει ότι οι ελλείψεις φαρμάκων αποτελούν ήδη σημαντική και αυξανόμενη πρόκληση στην ΕΕ· τονίζει την ανάγκη να διαφυλαχθεί η ικανότητα φαρμακευτικής έρευνας, ανάπτυξης και παρασκευής

φαρμάκων και η ανθεκτικότητα της αλυσίδας εφοδιασμού εντός της ΕΕ·

12. αναγνωρίζει την ιδιαίτερη περίπτωση των γενόσημων φαρμάκων και της πρόσβασης σε θεραπείες εν γένει και καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να παρακολουθούν προσεκτικά και συνεχώς τον αντίκτυπο της οδηγίας στην οικονομική προσιτότητα, τη διαθεσιμότητα και την προσβασιμότητα των εν λόγω φαρμάκων, όπως απαιτείται βάσει της αναθεωρημένης UWWTD, για να αποφευχθούν παράπλευρες διαταραχές ή αυξήσεις των τιμών·

13. υπενθυμίζει ότι η οδηγία προβλέπει ευελιξία και τη δυνατότητα εφαρμογής αναλογικών μέτρων, με στόχο να διασφαλιστεί ότι οι υποχρεώσεις ΔΕΠ δεν θέτουν σε κίνδυνο την οικονομική προσιτότητα, τη διαθεσιμότητα ή την προσβασιμότητα των φαρμάκων· καλεί τα κράτη μέλη, κατά τον σχεδιασμό και την εφαρμογή των εθνικών συστημάτων ΔΕΠ, να εξετάζουν προσεκτικά και να αντιμετωπίζουν τις δεόντως αιτιολογημένες και τεκμηριωμένες ανησυχίες για παράπλευρες επιπτώσεις της οδηγίας, με ιδιαίτερη προσοχή στα γενόσημα φάρμακα· υπενθυμίζει την υποχρέωση της Επιτροπής να παρακολουθεί και να υποβάλλει εκθέσεις σχετικά με τις επιπτώσεις στην οικονομική προσιτότητα, τη διαθεσιμότητα και την προσβασιμότητα των φαρμάκων και να διασφαλίσει ολοκληρωμένη εκτίμηση έως το τέλος του 2033 και εκ νέου έως το τέλος του 2040·

14. σημειώνει τις προκλήσεις της αξιοποίησης του κινήτρου, λόγω του πολύπλοκου χαρακτήρα των τροποποιήσεων των φαρμακευτικών σκευασμάτων, οι οποίες ενδέχεται να απαιτούν εκτεταμένη έρευνα ή νέες άδειες κυκλοφορίας, ιδίως για τα γενόσημα φάρμακα·

15. υπενθυμίζει, στο πλαίσιο αυτό, ότι απαιτείται να εξετάζει τακτικά η Επιτροπή αν θα πρέπει να ενταχθούν στο σύστημα ΔΕΠ άλλα προϊόντα και τομείς με σημαντικό αντίκτυπο στο τοξικό φορτίο στα λύματα, ώστε να διασφαλιστεί ότι το σχετικό κόστος κατανέμεται δίκαια και δεν αφήνεται να βαρύνει τους πολίτες και τους καταναλωτές νερού·

16. υποστηρίζει την έρευνα και την καινοτομία στον τομέα των περιβαλλοντικά βιώσιμων φαρμακευτικών προϊόντων και των προηγμένων τεχνολογιών επεξεργασίας λυμάτων·

17. υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με την προσέγγιση «Μία υγεία», η προστασία της ανθρώπινης υγείας, της υγείας των ζώων και της υγείας του περιβάλλοντος συνδέονται και διαπλέκονται άρρηκτα μεταξύ τους· υπογραμμίζει ότι η πρόσβαση σε φάρμακα και η προστασία του περιβάλλοντος πρέπει να επιδιώκονται ταυτόχρονα, χωρίς να επιτρέπεται να επικαλείται κανείς το ένα ως πρόσχημα για να αποδυναμώσει το άλλο·

18. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, καθώς και στις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των κρατών μελών.